

**JAARVERSLAG 2018**

van de  
Levensverzekering Maatschappij

**“DE ONDERLINGE VAN 1719 U.A.”  
te Haarlem**

Vroeger genaamd:  
Begrafenisbos  
De Vrijwillige Liefdebeurs  
onder de zinspreuk  
“In Alles Ghetrou”

Raad van Commissarissen

Mw drs G.M. Haandrikman AAG  
J.F. Steffan RA  
mr. M.H.P. Claassen

Directie

A.P. van Hooijdonk  
Mw J.F.M. Groot

Medisch Adviseur:

drs. M.M.A. Appeldoorn

Accountant:

Spaarne Audit BV  
drs. D. Bruin RA

Haarlem, 10 mei 2019

## Inhoudsopgave

	<i>Bladzijde</i>
Verslag van de Directie over het 299-ste boekjaar van "De Onderlinge van 1719" U.A.	3
Verslag van de Raad van Commissarissen	5
Jaarrekening 2018:	
Balans per 31 december 2018	7
Winst- en verliesrekening over 2018	8
Kasstroom overzicht	10
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	11
Toelichting op de balans per 31-12-2018	13
- Vereiste solvabiliteit	15
Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2018	18
Winstbronnen	20
Risicoparagraaf en governance	21-24
Additionele informatie:	
Overige toelichtingen	25
Actuariële verklaring	26
Verklaring accountant	27
Actuarieel verslag	29
Stand gegevens	30

## Verslag van de Directie over het 299 ste boekjaar van “De Onderlinge van 1719”

### **Algemeen**

Stilstand is achteruitgang? Niet altijd! Toen in 1719 de begrafenis bos “De Vrijwillige Liefdebeurs” het leven werd ingeblazen mocht van het Haarlemse stadsbestuur het aantal leden maximaal 600 zijn. Een eeuw later werd dit quotum verruimd naar 750, precies drie "ledenboeken" vol. Zo kon het (stads)bestuur de zaken goed overzien. Een gestage autonome groei en daarbij financieel gezond blijven, zodat “In Alles Ghetrou” ook wordt waargemaakt.

Die financiële soliditeit is door de eeuwen heen het uitgangspunt geweest voor ons beleid, uiteraard met het belang van onze leden/verzekerden voor ogen. Terwijl het beleggingsbeleid immer in het teken stond van prudentie en het mijden van risico's, hebben wij ons altijd gefocust op onze kernactiviteit, het sluiten van verzekeringen van vaste kapitalen ter dekking van de kosten van een begrafenis. Door de jaren heen zijn wij gelukkig nooit ingegaan op voorstellen om onze portefeuille uit te breiden met andersoortige uitvaartverzekeringen die het gemak van de klant zouden dienen. Soms blijkt het voeren van dergelijke producten op een financieel fiasco uit te lopen en komen zowel de klant als de verzekeraar in kwestie van een koude kermis thuis.

Nu, 300 jaar na oprichting zijn er ruim 2000 leden. Om te kunnen blijven voldoen aan wet- en regelgeving en de daarbij behorende stijgende kosten te kunnen dragen is een verruiming van het aantal leden wel gewenst. We willen immers financieel gezond naar ons 400-jarig jubileum toe werken. Om dit te bereiken stellen we ons sinds het najaar van 2018 voor aan een groter publiek door middel van de campagne “300 jaar en springlevend”. LinkedIn, Instagram en Facebook worden hiervoor ingezet. Onze premiestelling en voorwaarden zijn zonder meer goed.

Natuurlijk heeft 2018 ook in het teken gestaan van de viering van ons jubileum op 12 februari 2019. Rond onze verjaardag hebben wij onze leden verrast met een cadeau dat past bij de geschiedenis en de traditie van onze Onderlinge.

Sinds de 19<sup>e</sup> eeuw spelen onze bestuurders, na het afhandelen van de verzekerings-zaken het kaartspel “skat”. Nog steeds wordt op de vrijdagavonden door voormalige bestuurders dit kaartspel gespeeld.

In het kader van deze traditie hebben wij aan alle leden een speciaal voor dit lustrum ontwikkeld kaartspel gestuurd. De regels van het “skatspel” staan uiteraard ook op onze nieuwe site beschreven.

Naast het kaartspel hebben zij een speciale cadeaukaart gekregen met de waarde van één cent voor elk jaar in het getal van ons oprichtingsjaar (€ 17,19).

Verder wordt speciaal voor onze leden een aantal uitjes in Haarlem georganiseerd. Leden die graag bij ons èn in Haarlem op bezoek willen komen, hebben gedurende ons jubileumjaar de gelegenheid zich aan te melden voor een bezoekje aan ons kantoor gecombineerd met een leuke culturele activiteit in Haarlem.

### **Duurzaamheid**

Als lid van het Verbond van Verzekeraars hebben wij het IMVO-convenant ondertekend. Afspraken in dit convenant zijn gebaseerd op de OESO-richtlijnen voor multinationale organisaties en VN richtlijnen voor bedrijven en mensenrechten en gaat zich daarnaast inzetten voor natuur en klimaatverandering.

### **Permanente educatie**

In 2018 zijn geen specifieke sessies georganiseerd voor de leden van de directie. Wel hebben de individuele leden diverse bijeenkomsten bezocht c.q. opleidingen gevolgd onder meer uit hoofde van vaktechnische educatie en het bijhouden van de actualiteiten. Vanzelfsprekend voldoen wij aan de diploma eisen vanuit de Wft.

### **Winstdelingsregeling**

Over boekjaar 2018 heeft de directie besloten een bedrag ter grootte van 1,5% van de technische voorziening, een bedrag van € 28.165,=, te reserveren voor toekomstige winstdeling. In het resultaat over 2018 is dit bedrag reeds verwerkt. Dit bedrag kan ter beschikking worden gesteld voor een uitkering aan de leden. Voor de winstuitkering die in 2020 ter beschikking kan worden gesteld staat ultimo 2018 een bedrag van € 54.800,= op de balans. De winstuitkering is bepaald in overeenstemming met het door de Algemene Ledenvergadering goedgekeurde winstbeleid.

### **Risico's**

Voor een omschrijving van de risico's die wij onderkennen voor de Onderlinge van 1719 en de wijze waarop deze worden gemitigeerd verwijzen wij naar de risicoparagraaf op pagina 21 en 22.

### **Financieel**

Het 299<sup>e</sup> boekjaar van de Maatschappij is afgesloten met een batig saldo van € 99.875,=. De investeringen die de afgelopen jaren zijn gedaan in het onroerend goed werpen hun vruchten af. De exploitatie leverde een bijdrage van € 42.000,=. De waarde van de onroerend goed portefeuille steeg met € 239.000,=. In 2018 is de aandelen portefeuille licht uitgebreid. Er zijn geen nieuwe obligaties aangekocht.

De solvabiliteit bedraagt ultimo jaar € 2.190.822,=. Dit is 341% van onze eigen normsolvabiliteit die € 643.000,= bedraagt. De premie is licht gestegen ten opzichte van 2017. De bedrijfskosten zijn hoger dan in 2017 door de investering in een nieuwe website en de marketingcampagne.

### **Toekomst-verwachting**

Wij werken er hard aan om onze slogan waar te kunnen maken in ons 300-ste levensjaar: "300 jaar oud en springlevend". In 2019 worden verschillende marketing activiteiten maximaal ingezet om zoveel mogelijk potentiële verzekerden te bereiken. Ons doel is 300 nieuwe leden in te kunnen schrijven.

### **ENKELE KERNCIJFERS (bedragen in duizenden euro's)**

	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
Aantal verzekerden	2.232	2.232	2.227	2.190	2.164
Periodieke premies	118	120	119	115	117
Premies ineens	0	0	0	97	7
Technische voorzieningen	3.013	3.074	3.479	3.515	3.583
Eigen vermogen	2.231	2.309	2.206	2.102	2.191

Haarlem, 10 mei 2019

Directie

J.F.M. Groot  
A.P. van Hooijdonk

## **Verslag van de Raad van Commissarissen**

Aan de vergadering van de leden van " De Onderlinge van 1719 U.A. " te Haarlem.

### **Algemeen**

De Raad van Commissarissen heeft het genoegen u het jaarverslag over 2018 aan te bieden. De door de Directie opgemaakte jaarrekening over 2018 is door de externe accountant, Spaarne Audit BV, gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De Raad van Commissarissen stemt in met het voorstel van de Directie de winst over 2018 toe te voegen aan de Overige Reserve .

De Raad van Commissarissen adviseert de Algemene Ledenvergadering, overeenkomstig het ter vergadering te presenteren voorstel, aan de directeuren décharge te verlenen voor het door hen in 2018 gevoerde bestuur en aan de commissarissen voor het door hen in 2018 uitgeoefende toezicht.

### **Belangrijkste ontwikkelingen**

In 2018 heeft de Raad van Commissarissen vijf keer vergaderd. Daarnaast heeft een separate vergadering plaatsgevonden met de externe accountant inzake de jaarrekening 2018. De Audit Risk en Compliance commissie bestaat uit de gehele Raad van Commissarissen.

De agenda van vergaderingen bevat regulier op elke vergadering de volgende onderwerpen: ·

- Ontwikkeling resultaat en vermogen
- Risk Management
- Compliance
- Beleggingsbeleid
- Rente gevoeligheid

Gezien de geringe omvang van de portefeuille is de maatschappij sterk gevoelig voor stijging van operationele kosten. De implementatie tot structurele verlaging van de toekomstige operationele kosten heeft plaatsgevonden in 2018 en het is nu zaak de opbrengsten te versterken en verhogen. In 2018 is aandacht besteed aan de vastgoed portefeuille waardoor de huuropbrengsten verbeterd zijn.

Daarnaast heeft de Raad met Directie overleg over de nadere invulling en mogelijkheden de productie van nieuwe verzekeringen te vergroten. De Onderlinge van 1719 heeft een gezonde financiële basis en duurzame groei wordt als belangrijke pijler gezien om ook een onafhankelijke toekomst op de lange termijn te realiseren.

In 2018 heeft de Raad de volgende voorgenomen directie-besluiten goedgekeurd:

- Voordragen aanpassingen kapitaalbeleid 2018 aan de Algemene Leden Vergadering
- Goedkeuring jaarrekening 2017
- Begroting 2019

Het kapitaalbeleid 2018 is op de Algemene Leden Vergadering van 15 juni 2018 goedgekeurd.

### **Samenstelling Directie en Raad van Commissarissen**

Mevrouw Haandrikman is op de ALV van 15 juni 2018 herbenoemd als commissaris voor een tweede termijn.

### **Zelfevaluatie**

De raad van Commissarissen heeft haar functioneren in het eerste kwartaal van 2018 geëvalueerd. Deze evaluatie heeft niet geleid tot bijzondere aandachtspunten.

### **Strategie en risico's**

Naast algemeen balansbeheer blijft het verdienmodel in de toekomst de grootste zorg. De implementatie van de groeistrategie is daarbij de belangrijkste uitdaging. De realisatie van de plannen van de Directie dienaangaande werden en worden nauwlettend door de Raad van Commissarissen worden gevolgd.

### **Permanente educatie**

In 2018 zijn geen specifieke sessies georganiseerd voor de leden van de Raad van Commissarissen. Wel hebben de individuele leden diverse bijeenkomsten bezocht c.q. opleidingen gevolgd uit hoofde van onder meer andere toezicht houdende rollen in de financiële sector.

### **Remuneratie**

Er hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in het beloningsbeleid en er is geen sprake van variabele beloning.

De Raad van Commissarissen  
mr. M.H.P. Claassen  
drs. G.M. Haandrikman AAG  
J.F. Steffan RA

**Balans**  
**31-12-2018**

Resultaat boekjaar is verwerkt in de overige reserves.

Activa			Passiva		
	Boekjaar	Vorig boekjaar		Boekjaar	Vorig boekjaar
<b>B Beleggingen</b>			<b>Eigen vermogen</b>		
<i>I Terreinen en gebouwen</i>			<i>III Herwaarderingsreserve</i>	1.629	1.413
1 Voor eigen gebruik	303	275	<i>V Overige reserves</i>	562	689
2 Overige terreinen en gebouwen	2.206	1.995		2.191	2.102
	2.509	2.270	<b>C Technische voorzieningen</b>		
<i>III Overige financiële beleggingen</i>			<i>I Voor niet verdiende premies en lopende risico's</i>		
1 Aandelen	344	209	a) Bruto	0	0
2 Obligaties	1.637	1.834	b) Herverzekeringsdeel	0	0
	1.981	2.043		0	0
			<i>II Voor te betalen uitkeringen</i>		
			a) Bruto	1.878	1.787
			b) Herverzekeringsdeel	0	0
				1.878	1.787
<b>D Vorderingen</b>			<i>IV Voor winstdelingen en kortingen</i>		
<i>I -uit directe verzekeringen</i>			a) Bruto	54	27
1 Verzekeringnemers	6	4	b) Herverzekeringsdeel	0	0
2 Tussenpersonen	0	0		54	27
<i>II- uit herverzekering</i>	0	1	<i>VI Ov. technische voorzieningen</i>		
<i>III Overige vorderingen</i>	12	12	a) Bruto	1.705	1.728
	18	17	b) Herverzekeringsdeel	0	0
	4.508	4.330		1.705	1.728
				5.828	5.644
<b>E Overige activa</b>			<b>E Voorzieningen</b>		
<i>I Materiële activa en voorraden</i>	0	0	1 Pensioenen	0	0
<i>II Liquide middelen</i>	1.555	1.516	2 Belastingen	262	251
	1.555	1.516	3 Overige	1	1
				263	252
<b>F Overlopende activa</b>			<b>G Schulden</b>		
<i>I Lopende rente en huur</i>	55	51	<i>I Uit directe verzekeringen</i>	10	3
<i>II Overlopende acquisitiekosten</i>	12	24	<i>VI Overige schulden</i>	28	22
	67	75		38	25
<b>Totaal activa</b>	<b>6.130</b>	<b>5.921</b>		<b>6.129</b>	<b>5.921</b>

**Winst- en Verliesrekening**  
**Boekjaar 2018**

Technische rekening	<i>Boekjaar</i>			<i>Vorig boekjaar</i>		
<b>Verdiende premies eigen rekening</b>						
Brutopremies	124			115		
Winstdelingskoopsom	0			97		
uitgaande herverzekeringspremies	2			2		
		122			210	
wijziging techn.voorz. niet verdiende premies eigen rekening	0			0		
		0			0	
			122			210
<b>Opbrengsten uit beleggingen</b>						
1. - uit deelnemingen	0			0		
2. - uit andere beleggingen						
terreinen en gebouwen	42			-33		
overige beleggingen	55			58		
3. waardeveranderingen van beleggingen						
4. gerealiseerde winst op beleggingen						
			97			25
<b>Niet-gerealiseerde winst op beleggingen</b>			239			0
<b>Uitkeringen eigen rekening</b>						
Bruto	28			57		
aandeel herverzekeraars	0			1		
			28			56
<b>Wijziging voorziening uitvaartverplichtingen</b>						
Bruto	91			164		
aandeel herverzekeraars	0			0		
Overige technische voorzieningen	-24			-127		
			67			37
<b>Winstdeling en kortingen</b>			28			27
<b>Bedrijfskosten</b>						
1. acquisitiekosten	12			16		
2. beheers- en personeelskosten; afschrijving		128			96	
			140			112
<b>Beleggingslasten</b>						
1. beheerskosten en rentelasten		6		4		
2. waardeveranderingen beleggingen		0		0		
3. gerealiseerd verlies op beleggingen		11		0		
			17			4
<b>Niet gerealiseerd verlies beleggingen</b>			78			63
<b>Resultaat technische rekening levensverz.</b>			<b>100</b>			<b>-64</b>



De Onderlinge van 1719 U.A., te Haarlem.  
(in duizenden euro's)

<u>Niet Technische rekening</u>	<i>Boekjaar</i>			<i>Vorig boekjaar</i>		
<b>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting</b>			100			-64
<b>Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</b>			-11			-40
<b>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen</b>						
<b>Resultaat na belastingen</b>			<b>89</b>			<b>-104</b>

**Kasstroomoverzicht**

Boekjaar 2018

	2018	2017
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Netto resultaat	89	-104
Vermeerdering technische voorzieningen	95	64
Mutatie voorzieningen	3	40
Afschrijving acquisitiekosten	12	16
Afschrijving bedrijfsmiddelen	0	1
Mutatie kortlopende schulden	13	-20
Overlopende acquisitiekosten	0	0
Mutatie vorderingen	-1	6
Niet Gerealiseerd resultaat beleggingen	-161	64
Overige mutaties	8	-98
<b>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</b>	<b>58</b>	<b>-31</b>
<b>Kasstroom uit investering- en beleggingsactiviteiten</b>		
Investerings en aankopen		
- Beleggingen in terreinen en gebouwen	0	0
- Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	0	0
- Overige beleggingen	373	200
- Materiële vaste activa		
	373	200
Desinvesteringen, aflossingen en verkoop		
- Beleggingen in terreinen en gebouwen	0	0
- Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen		
- Overige beleggingen	354	150
- Materiële vaste activa		
	354	150
<b>Totaal kasstroom uit investering- en beleggingsactiviteiten</b>	<b>-19</b>	<b>-50</b>
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>		
Emissie aandelen kapitaal	0	0
Mutatie eigen aandelen	0	0
Mutatie langlopende leningen	0	0
Mutatie depots voor herverzekeraars	0	0
Mutatie kortlopende leningen	0	0
Betaalde dividend	0	0
<b>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Mutatie Liquide middelen</b>	<b>39</b>	<b>-81</b>
Beginstand Liquide middelen	1.516	1.597
Mutatie Liquide middelen	39	-81
<b>Eindstand Liquide middelen</b>	<b>1.555</b>	<b>1.516</b>

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode

## **Waardering**

### **Algemeen**

De jaarrekening is opgesteld op basis van BW 2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving afdeling 605.

### **Terreinen en gebouwen**

De onroerende goederen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde ultimo boekjaar. Op onroerend goed wordt niet afgeschreven. De onroerende goederen zijn per 31-12-2017 gewaardeerd door de externe taxateur Mooijekind & Vleut. Bij de taxatie wordt gebruik gemaakt van de huurwaarde. Alleen het door ons gebruikte kantoorpand is gewaardeerd tegen verkoopwaarde. Herwaarderingen worden gemuteerd in de winst- en verliesrekening. Voor positieve herwaarderingen wordt een herwaarderingsreserve gevormd, onder aftrek van de voorziening voor latente belastingverplichting.

### **Aandelen**

Aandelen worden gewaardeerd tegen beurswaarde ultimo verslagjaar. De aandelen maken geen deel uit van een handelsportefeuille. Ongerealiseerde koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

### **Obligaties en andere vastrentende waarden**

Obligaties worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. Ongerealiseerde koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

### **Vorderingen**

Vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

### **Materiële Vaste Activa**

Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

## **Algemene voorzieningen**

### **Overlopende acquisitiekosten**

De overlopende acquisitiekosten zijn geactiveerd en afgeschreven ten laste van het resultaat over een duur van 10 jaar.

### **Technische voorzieningen**

De voorziening uitvaartverplichtingen is berekend volgens de methode als uiteengezet in het actuariel verslag. De post overige technische voorzieningen heeft betrekking op de extra voorziening die opgenomen wordt als gevolg van de toereikendheidstoets op de voorziening, waarbij wordt gerekend met de actuele rentetermijn structuur. De Onderlinge van 1719 maakt gebruik van de door EIOPA gepubliceerde ECB AAA curve met VA. Deze curve is in Europa voorgeschreven voor verzekeraars die onder Solvency II vallen.

### **Latente belastingverplichtingen**

Belastinglatenties worden opgenomen voor alle tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde en de fiscale waarde, waarbij wordt uitgegaan van belastingtarieven die zijn vastgesteld per balansdatum en die naar verwachting zullen gelden in de periode waarin actieve belastinglatenties worden gerealiseerd of passieve belastinglatenties worden afgewikkeld. De voorziening voor latente belastingen is berekend op basis van 20,0% van de verschillen tussen boekwaarde en fiscale waarden; met uitzondering van onroerend goed waarover in verband met het langlopende karakter en de fiscaliteit, als benadering van de contante waarde, een percentage van 10% (ongewijzigd) is toegepast.

### **Overige voorzieningen**

Deze zijn opgenomen tegen nominale waarde. De overige voorzieningen hebben een langlopend karakter.

### **Schulden**

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde.

### **Resultaat bepaling**

#### **Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto premies (exclusief afkopen) van de in het boekjaar afgesloten verzekeringen enerzijds en de op het boekjaar betrekking hebbende kosten anderzijds. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

#### **Beleggingen**

Dit betreffen alle rentebaten en rentelasten uit hoofde van beleggingen evenals huuropbrengsten. Tevens worden onder deze post de gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten opgenomen.

#### **Belastingen**

Als belasting over het resultaat wordt verantwoord de over het resultaat vóór belastingen overeenkomstig het geldende belastingtarief berekende belastinglast, rekening houdend met fiscale regelgeving.

#### **Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De Onderlinge van 1719 U.A., te Haarlem.

( in duizenden euro's)

**Toelichting balans beleggingen per 31 december 2018**

*I Terreinen en Gebouwen*

	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik		Overige terreinen en gebouwen	
	2018	2017	2018	2017
Aanschafwaarde aanvang boekjaar	45	45	655	655
Cumulatieve Herwaarderingen	230	215	1.340	1.365
Balanswaarde aanvang boekjaar	275	260	1.995	2.020
Herwaarderingen huidig boekjaar	28	15	211	-25
<b>Balanswaarde einde boekjaar</b>	<b>303</b>	<b>275</b>	<b>2.206</b>	<b>1.995</b>

De WOZ waarde van de terreinen en gebouwen in eigen gebruik bedraagt 115.

De WOZ waarde van de overige terreinen en gebouwen bedraagt: 2.381

*III Overige financiële beleggingen*

	Aandelen, deelnemingsbewijzen en andere niet vastrentende waardepapieren		Obligaties en andere vastrentende waardepapieren		Deposito	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Balanswaarde aanvang boekjaar	209	0	1.834	2.046	0	0
Verwervingen en verstrekkingen	164	200	0	0	0	0
Vervreemdingen en aflossingen	0	0	-157	-150	0	0
Saldo transacties	164	200	-157	-150	0	0
Herwaarderingen via het resultaat	-29	9	-40	-62	0	0
Saldo waardemutaties	-29	9	-40	-62	0	0
<b>Balanswaarde einde boekjaar</b>	<b>344</b>	<b>209</b>	<b>1.637</b>	<b>1.834</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

De Onderlinge van 1719 U.A., te Haarlem.

( in duizenden euro's)

**Toelichting op de posten van de balans per 31 december 2018**

*D Vorderingen*

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
<b>I Vorderingen uit directe verzekeringen</b>		
Leden	6	4
Tussenpersonen	0	0
<b>II Vorderingen uit herverzekering</b>	0	1
<b>III Overige vorderingen</b>		
Belastingen	10	10
Vorderingen vooruit betaald	2	2
<b>Totaal</b>	<b>18</b>	<b>17</b>

*E Verloop overzicht materiële vaste activa*

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Balanswaarde begin boekjaar	0	1
Investerings gedurende het boekjaar	0	0
Afschrijvingen gedurende het boekjaar	0	1
<b>Totaal</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*F Overlopende activa*

Specificatie overlopende activa

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
<b>I Lopende rente en huur</b>		
Vorderingen huur	25	17
Vorderingen overigen	30	34
	55	51
<b>II Overlopende acquisitiekosten &gt; 1 jaar</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	24	40
Afschrijving	12	16
	12	24
<b>Totaal</b>	<b>67</b>	<b>75</b>

**G Liquide middelen**

Specificatie liquide middelen

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
ABN AMRO Bank	1.252	1.213
ING Bank	303	303
<b>Totaal</b>	<b>1.555</b>	<b>1.516</b>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de Maatschappij.

De Onderlinge van 1719 U.A., te Haarlem.  
( in duizenden euro's)

**Toelichting Balans Eigen Vermogen**

**A Eigen Vermogen**

*Reserves*

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
De post bestaat uit:		
Herwaarderingsreserve - onroerend goed	1.629	1.413
	1.629	1.413
Overige reserves	562	689
<b>Totaal</b>	<b>2.191</b>	<b>2.102</b>

Het verloop van de herwaarderingsreserve over het boekjaar	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
<b>Stand begin boekjaar</b>	1.413	1.422
Waardeverandering onroerend goed na latentie	216	-9
Mutatie door verkoop aandelen	0	0
<b>Stand einde boekjaar</b>	<b>1.629</b>	<b>1.413</b>
Het verloop van de overige reserves over het boekjaar		
Stand begin boekjaar	689	784
Saldo boekjaar	89	-104
Mutatie naar herwaarderingsreserve	-216	9
Overige mutaties	0	0
<b>Stand einde boekjaar</b>	<b>562</b>	<b>689</b>

*Solvabiliteitspositie*

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Aanwezige solvabiliteit	2.191	2.102
Interne norm solvabiliteit	600	600
Overschot op norm solvabiliteit	1.591	1.502
Aanwezige solvabiliteit in procenten van de interne solvabiliteitsnorm	365,2%	350,3%

De Onderlinge van 1719 U.A., te Haarlem.

( in duizenden euro's)

Toelichting Balans Technische voorzieningen

*C Technische voorzieningen*

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Voorziening uitvaartverplichtingen aanvang boekjaar	1.787	1.624
Premies eigen rekening	122	210
Af: Vrijval kosten uit premies eigen rekening	50	42
Benodigde interest toevoeging VVP eigen rekening	63	61
Af: Uitkeringen en afkopen eigen rekening	28	56
Resultaat op kanssystemen		
Af :Resultaat op sterfte	16	5
Af: Resultaat op ontwikkeling levensverzekeringportefeuille	0	5
<b>Totaal eigen rekening</b>	<b>1.878</b>	<b>1.787</b>

*C IV Specificatie toetsvoorziening uitvaartverplichtingen*

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Uitkomst verwachtingswaarde	3.220	3.129
Risicomarge	351	362
Overige aan toets toe te rekenen waarden	12	24
<b>Toetsvoorziening einde boekjaar</b>	<b>3.583</b>	<b>3.515</b>
Voorziening uitvaartverplichtingen einde boekjaar	1.878	1.787
Overige technische voorzieningen	1.705	1.728
<b>Totaal balansvoorziening inclusief betrokken waarden</b>	<b>3.583</b>	<b>3.515</b>
<b>Overschot / tekort</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*E. Voorzieningen*

	<i>Belastingen</i>		<i>Overige voorzieningen</i>		<i>Totaal</i>	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Balanswaarde aanvang boekjaar	251	211	1	1	252	212
Mutatie boekjaar	3	40	0	0	3	40
<b>Balanswaarde einde boekjaar</b>	<b>254</b>	<b>251</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>255</b>	<b>252</b>



De Onderlinge van 1719 U.A., te Haarlem.

( in duizenden euro's)

**Toelichting Balans**

*G. Schulden*

**Schulden naar resterende looptijd**

	< jaar		> 1 en < 5 jaar		> 5 jaar	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Schulden overig	23	14	0	0	5	5
Schulden uit directe verzekering	10	6	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>33</b>	<b>20</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>5</b>

**Specificatie overige schulden**

	<i>31-dec-18</i>	<i>31-dec-17</i>
Accountant	11	10
Belasting	3	1
Fiscaal advies	1	1
Herverzekeraars	0	0
Waarborgsommen huurders	5	5
Diversen	8	5
<b>Stand einde boekjaar</b>	<b>28</b>	<b>22</b>

De schuld belasting betreft loonheffing over november en december.

De Onderlinge van 1719 U.A.  
(in duizenden euro's)

### Toelichting Winst- verliesrekening

#### Toelichting ontvangen premies

	<i>Bruto</i>		<i>Herverzekeringsdeel</i>		<i>Eigen rekening</i>	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
<b>Periodiek</b>						
- met winstdeling	124	115	2	2	122	113
<b>Totaal</b>	<b>124</b>	<b>115</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>122</b>	<b>113</b>

#### Verwerking resultaten uit beleggingen

	Resultaat verwerkt in winst- en verliesrekening	
	2018	2017
1.1 Terreinen en gebouwen	281	-43
1.3 Aandelen en deelnemingsbewijzen	-48	9
1.4 Obligaties en andere rentende waardepapieren	14	-4
	<b>247</b>	<b>-38</b>

#### Opbrengsten uit beleggingen verantwoord in de winst- en verliesrekening

	<i>Opbrengsten uit beleggingen</i>		<i>Ongerealiseerde waarde- veranderingen</i>		<i>Totaal</i>	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
2.1 Terreinen en gebouwen			239	-10	239	-10
Ontvangen huur	101	73				
Kosten exploitatie eigen gebruik	-10	-40				
Kosten exploitatie t.b.v. verhuur	-49	-66				
Netto opbrengst	42	-33			42	-33
2.3 Aandelen en deelnemings- bewijzen	-11	0	-37	9	-48	9
2.4 Obligaties en andere rentende waardepapieren	55	58	-41	-62	14	-4
	<b>86</b>	<b>25</b>	<b>161</b>	<b>-63</b>	<b>247</b>	<b>-38</b>

(in duizenden euro's)

### Toelichting winst- verliesrekening uitkeringen

#### Soort uitkeringen

	<i>Bruto</i>		<i>Herverzekering</i>		<i>Eigen rekening</i>	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
1.13 Uitkeringen in geld	23	50	0	1	23	49
1.3 Afkopen	6	7	0	0	6	7
<b>Totaal uitkeringen</b>	<b>29</b>	<b>57</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>29</b>	<b>56</b>

De Onderlinge van 1719 U.A. te Haarlem  
(in duizenden euro's)

**Toelichting winst- verliesrekening kosten**

**Acquisitiekosten**

	2018	2017
Afschrijving overlopende acquisitiekosten	12	16
<b>Totaal</b>	<b>12</b>	<b>16</b>

**Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen**

	2018	2017
Afschrijving op bedrijfsmiddelen	0	1
Personeelskosten	39	43
Sociale lasten	7	8
Kosten actuaariaat	8	0
Pensioenlasten	6	6
Kosten marketing campagne	27	0
Overige beheerskosten	40	40
<b>Totaal</b>	<b>127</b>	<b>98</b>

Het gemiddelde aantal Fte's gedurende het boekjaar 2018 was 0,5.

**Specificatie kosten externe accountant als hierboven opgenomen onder overige beheerskosten**

	2018	2017
Controle jaarrekening	11	10
Fiscale adviesdienst	1	2
<b>Totaal</b>	<b>12</b>	<b>12</b>

**Winstbronnen**

	Verzekeringen bij overlijden	
	2018	2017
Opbrengst uit beleggingen toegerekend aan verzekeringen	247	-38
Af: Interesttoevoeging technische voorziening levensverzekering	-63	-61
Af: Wijziging a.g.v. verandering in rente(termijnstructuur)	0	0
<b>Resultaat op interest</b>	<b>184</b>	<b>-99</b>
Vrijval kosten uit premies	50	42
Vrijval kosten uit VVP	0	0
Kosten verrekend met VVP	0	0
Bedrijfskosten	-140	-112
Wijzigingen als gevolg van verandering in kosten	0	0
<b>Resultaat op kosten</b>	<b>-90</b>	<b>-70</b>
Resultaat op kanssystemen	16	10
Wijziging als gevolg van verandering in kanssystemen	0	0
Resultaat technische analyse	16	10
Toename op nul gestelde VVP	0	0
<b>Totaal resultaat op grondslagen</b>	<b>110</b>	<b>-159</b>
<b>Resultatendeling</b>		
Contractueel	0	0
Afhankelijk van bedrijfsresultaten	28	27
Afschrijving rentestandkorting	0	0
Overigen	0	0
Correctie in verband met herverzekering	0	0
<b>Totaal beschikbaar gestelde resultatendeling</b>	<b>28</b>	<b>27</b>
Resultaat op grondslagen na resultatendeling	82	-186
Wijziging overige technische voorzieningen	-23	127
Saldo overige technische baten en lasten	30	-45
Sluitpost	0	0
<b>Resultaat technische rekening</b>	<b>89</b>	<b>-104</b>

## Risicoparagraaf

### Algemeen

Het risicobeleid van de Onderlinge is erop gericht dat het vrije vermogen van de maatschappij niet onder de interne solvabiliteitsnorm daalt zodat zij ten allen tijde aan haar verplichtingen ten opzichte van de polishouders kan voldoen.

### Risico governance

Ondanks haar geringe omvang heeft de Onderlinge de zogenoemde sleutelfuncties kunnen scheiden.

Elk kwartaal en vaker indien zich bijzondere situaties voordoen wordt het risicobeleid beschouwd en zo nodig bijgesteld. Ook wordt het risicobeleid eens per kwartaal met de Raad van Commissarissen besproken.

De in het kapitaalbeleid gehanteerde uitgangspunten worden door de Directie doorlopend gemonitord. Minimaal eenmaal per jaar wordt het kapitaalbeleid geactualiseerd en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. In het kapitaalbeleid is opgenomen de interne solvabiliteitsnorm en een stappenplan ingeval zich triggermomenten voordoen of de solvabiliteit onder de interne norm daalt.

### Risicobereidheid

Bij het vaststellen van de risicobereidheid heeft de Onderlinge gekozen voor een systematiek analoog aan Solvency II. De interne solvabiliteitsnorm is bepaald door een kapitaal buffer vast te stellen voor elk onderkend risico. Samen vormen deze bedragen de interne solvabiliteitsnorm.

Andere elementen van de risicobereidheid zijn een voorzichtig beleggingsbeleid, het minimaliseren van de mismatch tussen beleggingen en portefeuille, het beheersen van de vaste operationele kosten in relatie tot de ontwikkeling van de portefeuille, het samenwerken met betrouwbare intermediairs en het centraal stellen van de klant ingeval van ontwikkeling van nieuwe producten.

### Risico's

Bij haar risicobeleid onderscheidt de Onderlinge de volgende risico's:

#### 1: Strategische risico's

De "Onderlinge van 1719" brengt één product op de markt, wat inherent een bepaald risico met zich meebrengt. Onze marktpositie is dusdanig dat er voldoende ruimte is voor groei. Door onze kostenstructuur, met lage variabele kosten, zijn wij in staat concurrerend aan te bieden.

#### 2: Marktrisico's

"De Onderlinge van 1719 U.A." kent als natura uitvaartverzekeraar een renterisico doordat er geen traditionele beleggingen zijn die overeenkomen met de looptijd van de verplichtingen. Gezien de lange looptijd van de verplichtingen is dit risico relatief groot. Het beleggingsbeleid op de middellange termijn is erop gericht de duration van de beleggingen zoveel mogelijk te matchen met de duration van de verplichtingen. Daarnaast is het doel met een zo laag mogelijk risico een "gezond" rendement te behalen. Van alternatieve beleggingsvormen zoals derivaten wordt geen gebruik gemaakt.

Effect op eigen vermogen van wijziging interest: Hiertoe is bij verder gelijkblijvende parameters de voor de toets gebruikte curve over de hele duur verhoogd respectievelijk verlaagd met 1%.

	Mutatie Waarde Beleggingen	Mutatie Voorzieningen	Effect op eigen vermogen
Toename interest 1%	350	-901	551
Afname Interest 1%	-350	1.338	-988

De beleggingsportefeuille van de maatschappij is risicomijdend. Desalniettemin zijn waardedalingen van onze bezittingen mogelijk. In het kapitaalbeleid hebben wij vastgelegd hoe wij de waardeontwikkeling volgen en wat voor maatregelen wij in bepaalde situaties zullen nemen.

## Risicoparagraaf

### Vervolg marktrisico

De Onderlinge van 1719 heeft een deel van haar vermogen belegd in onroerende goederen. Het onroerend goed wordt gewaardeerd tegen de marktwaarde. Wij ervaren hierin een klein risico. Dit risico wordt elk kwartaal gemonitord door het volgen van de waarde ontwikkeling van het onroerend goed aan de hand van algemene indices. Minimaal eens per drie jaar laten wij het onroerend goed taxeren. Wij ervaren hierin een risico.

Voor de Onderlinge van 1719 is het valutarisico verwaarloosbaar. Alle financiële instrumenten zijn in euro's. Het kredietrisico en het concentratierisico van de beleggingen worden beperkt door te beleggen in vastrentende waarden met een rating van AAA tot A en het hanteren van limieten per debiteur.

Het marktrisico wordt doorlopend door de Directie gemonitord, door het volgen van de ontwikkeling van de lange termijn rente.

### 3: Verzekeringstechnisch risico's

Het leven risico beperkt zich tot 'kort-leven'. De Onderlinge hanteert prudente sterftetafels. Ons eigen behoud bedraagt per polis slechts € 3.000,=, het meerdere wordt herverzekerd bij een solide herverzekeraar.

Gezien de kleine portefeuille is de Onderlinge extra gevoelig voor het kostenrisico. In het strategisch plan is ingezet op verlaging van de vaste operationele kosten.

In geval van een extreem hoog royement/afkoop of bij een catastrofe kan een belangrijk deel van de beleggingen, omdat deze vrij verhandelbaar zijn, snel worden omgezet in liquiditeiten.

### 4: Operationele risico's

Een belangrijk deel van onze bezittingen bestaat uit openbaar verhandelbare waardepapieren; het liquiditeitsrisico is daarom beperkt. De onderneming kent een kostenrisico. Stijging of daling van de jaarlijks doorlopende operationele kosten is van grote invloed op de aan te houden technische voorzieningen.

In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de gevoeligheid is voor stijging en daling van de doorlopende kosten. Hiertoe zijn bij verder gelijkblijvende parameters de kosten in de toets met 10% verhoogd, c.q. verlaagd.

	Technische voorzieningen	Effect op eigen vermogen
Verhoging van de kosten per polis met 10%	3.777	-206
Verlaging van de kosten per polis met 10 %	3.159	412

De overige operationele risico's zoals personeel, IT e.d. zijn goed beheersbaar gezien de geringe omvang en de geringe complexiteit van de bedrijfsvoering.

### Toezicht

Vanaf 2016 valt de Onderlinge van 1719 niet langer onder het prudentieel toezicht door DNB, maar onder het gedragstoezicht door de AFM. De Onderlinge hanteert vrijwel dezelfde parameters als een onder prudentieel toezicht staande instelling. Ook wordt alle wet- en regelgeving nauwkeurig gevolgd en bestudeerd op mogelijke toepasbaarheid.

### **De Code Verzekeraars**

De Onderlinge van 1719 past de principes van de Code in beginsel toe. Het toepassen van de principes verschilt per verzekeraar, afhankelijk van grootte en complexiteit van de verzekeraar.

De Onderlinge van 1719 heeft een principe van proportionaliteit vastgesteld. Op basis hiervan is sprake van een proportionele toepassing van de Code. Afwijkingen kunnen, mits gemotiveerd, op basis van proportionaliteit gerechtvaardigd zijn.

De code corporate governance is opgebouwd uit zes richtlijnen. In deze paragraaf geven wij op hoofdlijnen weer hoe wij de verschillende onderdelen invullen.

Voor een volledige overzicht van de wijze waarop de principes worden toegepast wordt verwezen naar het hoofdstuk Code Verzekeraars op onze website [www.onderlinge1719.nl](http://www.onderlinge1719.nl).

#### **1. Raad van Commissarissen**

De Raad van Commissarissen bestaat ultimo 2018 uit drie leden .

De drie commissarissen zijn conform geformuleerde profielen met betrekking tot aanvullende competenties, diversiteit en onafhankelijkheid voorgedragen en benoemd. De Raad vergadert minimaal vier keer per jaar. De voorzitter van de Raad van Commissarissen draagt zorg voor een adequaat permanent educatie-programma dat door zowel de Raad van Commissarissen als de Directie gevolgd zal worden.

#### **2. Raad van Bestuur**

De Directie bestaat uit 2 leden, een algemeen directeur en een directeur verzekeringen.

De verantwoordelijkheden van de Directie zijn evenwichtig verdeeld. Er is sprake van complementariteit en diversiteit.

Van de directie is 50% van de leden vrouw, van de Raad van Commissarissen is 33% van de leden vrouw.

#### **3. Risicomanagement**

De algemeen directeur is belast met het risicobeleid, waarbij de Raad van Commissarissen optreedt als risico commissie.

Wij zijn een heel kleine verzekeraar en voeren een eenvoudig product. Onze volledige portefeuille bestaat uit natura-uitvaartverzekeringen in sommen met een tijdelijke duur premiebetaling. Er wordt een zeer voorzichtig beleggingsbeleid gevolgd. De bereidheid tot het nemen van risico's is klein. Het beleggingsbeleid wordt regelmatig geëvalueerd.

Voorgenomen wijzigingen in beleid worden goed overwogen en uitgebreid besproken in de voltallige bestuursvergadering voordat een beslissing valt.

#### **4. Audit**

De leden van de Raad van Commissarissen fungeren intern als audit commissie.

#### **5. Beloningsbeleid**

De beloning van individuele de leden van de Raad van Commissarissen bedraagt € 1.000,= per jaar; De beloning van de Directie kent geen variabele componenten en geen bonusregeling.

#### **6. Naleving wet- en regelgeving**

De directeur verzekeringen is verantwoordelijk voor de compliance. De Raad van Commissarissen treedt op als compliance commissie.

De Onderlinge van 1719 U.A. te Haarlem  
(in duizenden euro's)

### **Resultatendeling en garanties**

#### **Afhankelijk van de bedrijfsresultaten**

Onze verzekeringen delen in de bedrijfswinst. Het voor winstdeling beschikbare bedrag wordt jaarlijks op voorstel van de Directie en de Raad van Commissarissen door de Algemene Ledenvergadering vastgesteld. De in art. 16.1 bedoelde regeling voor verdeling van het resultaat over de leden is op 25 november 2017 tijdens een Bijzondere Algemene Ledenvergadering ter goedkeuring aan de leden voorgelegd en aangenomen.

De directie neemt jaarlijks een besluit een bedrag te reserveren ter grootte van maximaal 1,5% van de balansvoorziening. Dit bedrag wordt vervolgens eens per drie jaar aangewend voor het verhogen van het verzekerd kapitaal van alle polishouders. De eerste bijschrijving heeft plaatsgevonden in 2018.

Stand 1 januari 2018	27
Uitgekeerd in 2018	0
Toegevoegd in boekjaar 2018	<u>28</u>
<b>Stand 31 december 2018</b>	<b>55</b>



## **Overige toelichtingen**

### **1. Statutaire regeling winstbestemming**

Ingevolge artikel 15 lid 5 van de statuten dient de bestemming van het saldo van de winst- en verliesrekening in de jaarrekening te worden verwerkt, waaronder begrepen het bedrag dat als overschot onder de leden zal worden verdeeld. Hieromtrent bepaalt artikel 16 lid 1, dat deze verdeling plaatsvindt volgens een op voorstel van de Directie en de Raad van Commissarissen vastgestelde regeling, die uitsluitend verband mag houden met verzekeringen.

Tenslotte vermeldt artikel 15 nog dat wanneer de Algemene Ledenvergadering het gedane voorstel inzake de winstbestemming niet goedkeurt, het winstsaldo aan de reserves wordt toegevoegd.

### **3. Weergave statutaire regeling bijdrage in het tekort van een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij voor zover deze van de wettelijke bepaling afwijkt**

Ingevolge artikel 16 lid 3 van de statuten zullen leden nimmer gehouden zijn tot enige bijstorting wegens geleden verliezen.

### **Winstverdeling 2018**

Resultaat	89
Toegevoegd aan overige reserve	89

## ACTUARIËLE VERKLARING

### *Opdracht*

Door De Onderlinge van 1719 U.A. te Haarlem is aan mij de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring over het boekjaar 2018.

### *Gegevens*

De gegevens, waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de verzekeraar.

### *Werkzaamheden*

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of de in het jaarrapport genoemde voorziening juist is vastgesteld.

De door de verzekeraar verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer de uitgangspunten, grondslagen en methoden, die zijn toegepast bij de vaststelling van de voorzieningen beoordeeld.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de voorzieningen en de toereikendheidstoets geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

### *Oordeel*

#### Voorzieningen

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat de in het Actuarieel Verslag opgenomen balansvoorziening ad € 1.877.903, als geheel gezien, op de balansdatum juist is vastgesteld.

Deze voorziening is verhoogd met € 1.693.364 zodat deze gelijk is aan het niveau van de toetsvoorziening ad € 3.571.267.

Naar mijn opinie is deze voorziening op basis van de huidige inzichten toereikend om aan de verplichtingen jegens de polishouders op lange termijn te voldoen.

Amersfoort, 10 mei 2019

J. Voois AAG

verbonden aan Actwell B.V.

## **CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

Aan: de directie en de raad van commissarissen van Levensverzekering Maatschappij 'De Onderlinge van 1719 UA'

### **A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018**

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Levensverzekering Maatschappij 'De Onderlinge van 1719 UA' te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Levensverzekering Maatschappij 'De Onderlinge van 1719 UA' per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de winst- en verliesrekening over 2018 ; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

*De basis voor ons oordeel*

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Levensverzekering Maatschappij 'De Onderlinge Van 1719 UA' zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

### **B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de directie;
- het verslag van de raad van commissarissen;
- de risicoparagraaf;
- corporate governance beschrijving;
- actuariële verslag; en
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie: met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

### **C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

*Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening*

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

*Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 10 mei 2019

Spaarne Audit B.V.

w.g. drs. D. Bruin RA

De Onderlinge van 1719 U.A. te Haarlem

(in duizenden euro's)

## Actuariel verslag

### Toelichting op de voorziening in de balans

#### Sterfte

De gebruikte sterftetafel is GBM/V 2000-2005.

Voor het berekenen van de verwachtingswaarde wordt 70% van de genoemde tafel gebruikt, voor het berekenen van de toets wordt met 80% sterfte gerekend. De sterfte resultaten van de Onderlinge variëren van jaar tot jaar, soms relatief aanzienlijk, als gevolg van de kleine portefeuille. Gebaseerd op observaties uit het recente verleden is de verwachting dat er een positieve marge overblijft in vergelijking met de in de tafel gemiddeld waargenomen sterfte.

#### Interest

De toetsvoorziening is berekend op basis van de ECB AAA curve met VA per 31-12-2018, als gehanteerd door verzekeraars onder toezicht van DNB.

#### Onnatuurlijk Verval

De toetsvoorziening houdt geen rekening met onnatuurlijk verval.

#### Kosten

In de toets is gerekend met € 70.000,- aan doorlopende kosten. Dat is gelijk aan de verwachte beheers- en personeelskosten over 2018 exclusief eenmalige kosten.

#### Gehanteerde grondslagen eind boekjaar

De balansvoorziening uitvaartverplichtingen is per verzekering prospectief berekend volgens de nettomethode en is gebaseerd op de grondslagen, waarop de verzekering is gesloten. Er is geen wijziging ten opzichte van vorig boekjaar.

#### Sterfte

Van de totale balansvoorziening uitvaartverplichtingen einde boekjaar is 52% berekend op GBM 61-65, +1/-2, 26% op GBM 85-90, 0/-6 en 20% op GBM 00-05, 0/-5. De resterende 2% van de balansvoorziening uitvaartverplichtingen is gebaseerd op VGM 21-30, +1 4e MGB 1900-1909.

#### Kosten

Voor premievrije verzekeringen is een kostenvoorziening opgenomen, zodanig dat jaarlijks 2 promille van het premievrije kapitaal beschikbaar komt. Het jaarlijks beschikbare bedrag per premievrije verzekering is echter minimaal € 5,=.

#### Interest

Van de totale balansvoorziening uitvaartverplichtingen einde boekjaar is 52% berekend op een discontovoet van 4%, 43% op 3%, 0,6% op 3,5% en 4,4% op 2,5%.

De polissen waar een discontovoet van 4% wordt gehanteerd zijn allen gesloten vòòr 1 augustus 1999.

#### Toelichting op de resultaten op kanssystemen

Het resultaat op ontwikkeling levensverzekeringsportefeuille bestaat grotendeels uit de vrijvallende voorziening uitvaartverplichtingen bij afkopen en royementen.

De Onderlinge van 1719 U.A. te Haarlem  
(in duizenden euro's)

**Standgegevens**

	Aantal	Kapitalen	Jaarlijkse Bruto premie	Techni- sche voor- ziening	Risico kapitalen
	1	2	3	4	5
<b>Natura uitvaartverzekeringen</b>					
Pakketverzekeringen					
Sommenverzekeringen	2.164	6.761	117	1.878	4.883
Sommenverzekeringen met indexatie					
Aanvullende verzekeringen					
<b>Totaal</b>	<b>2.164</b>	<b>6.761</b>	<b>117</b>	<b>1.878</b>	<b>4.883</b>
Herverzekering					
Herverzekering op evenredige basis					
Herverzekering op risicobasis					1.727
<b>Totaal herverzekering</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.727</b>
<b>Totaal eigen rekening</b>	<b>2.164</b>	<b>6.761</b>	<b>117</b>	<b>1.878</b>	<b>3.156</b>